

کتابِ اِستِر

پیشگفتار

ای کتاب دَ باره نجاتِ یهودیا از یگ قتلِ عام نوشته شده. زمانی که یهودیا دَ قلمروِ شهنشاهِ فارس دَ عنوانِ اسیر و بیگنه زندگی مُوكد، دَ پایتختِ شهنشاهِ فارس اینی واقعه رُخ دَد: خشایارشا یگ مهمانی ترتیب دَد و حاضرِباشای خُو ره رَبی کد که مَلِکه وَشتی ره کُوی کُنه، ولے او امرِ پادشاه ره نادیده گرفت و نَمَد. اوخته خشایارشا قار شده مَلِکه وَشتی ره از مقام شی برطرف کد. بعد از چند وخت دَ امرِ پادشاه دُخترای نُوربند از تمامِ ولایت های فارس کُوی شُد تا یکی ازوا انتخاب شُنه و جای مَلِکه وَشتی ره بگیریه. اوخته اِستِر که دُخترِ فرزندی موردِخای یهودی بُود ام دَ قصرِ خشایارشا بُرده شُد تا دَ عنوانِ مَلِکه انتخاب شُنه.

موضوع های برجسته امزی کتاب اینیا آسته:

فهرستِ عنوانها

خشیارشاہ مَلِکَہ رَہ برطرف مُونَہ (فصلِ ۱ آیہ ۱)

اِسْتِر مَلِکَہ مُوشَہ (۱:۲)

موردخای پادشاہ رَہ نِجاتِ مِیدِیَہ (۱۹:۲)

نقشِہ هامان بَلَدِہ نَابُود کدُونِ یُھودِیا (۱:۳)

موردخای از اِسْتِر درخاستِ کومکِ مُونَہ (۱:۴)

اِسْتِر پادشاہ و هامان رَہ مِہمو مُونَہ (۱:۵)

هامان میخیایہ موردخای رَہ دار بزنہ (۹:۵)

پادشاہ موردخای رَہ صَاحِبِ مقام و اِحترامِ مُونَہ (۱:۶)

شِکستِ هامان و تَرْقیِ موردخای (۱۴:۶)

هامان دَ دار اوزو مُوشَہ (۱:۷)

حُکمِ پادشاہ دَ نَفَعِ یُھودِیا (۱:۸)

یُھودِیا دُشْمَنای خُو رَہ نَابُود مُونَہ (۱:۹)

خشیارشاه مَلِکِه ره برطرف مونه

۱) دَ زمانِ حُکمرانی خشیارشاه، اُمُو خشیارشاه که از هندوستان تا کُوش دَ بِلَه یگ صد و بیست و هفت ولایت حُکمرانی مَوکد، اینی واقعه رُخ دَد: ۲) دَ امزُو زمانِ وختیکه خشیارشاه دَ بِلَه تَخَتِ پادشاهی خُو دَ قصرِ شُوش شِشتُد، ۳) اُو دَ سالِ سِوَم پادشاهی خُو بِلَدِه پِگِ نفرای دَربار و خِدمتگاری خُو یگ مِهمانی ترتیب دَد. قُدرتمندای فارس و ماد، کُتِه سرا و والی های ولایت ها ام دَ اُونجی حُضُور دَشت. ۴) اوخته اُو مال و دارایی پادشاهی خُو و شان و شَوکتِ بُزُرگی خُو ره بِلَدِه روزای کَلو، یعنی یگ صد و هشتاد روز نِشو دَد. ۵) وختی اُمُو روزا خلاص شُد، پادشاه بِلَدِه تمام کسای که دَ پایتخت دَ شُوش بُود، بِلَدِه ریزه و کُتِه دَ حَولی باغ خانِه پادشاه یگ مِهمانی هفت روزه دَد. ۶) دَ اُونجی پرده های کتانِ سفید و لاجوردی قد ریشمه های کتانِ سفید و چُوغ اَرغوانی دَ حلقه های نُقرهیی دَ بِلَه سَتُون های سنگِ مَرَمَرِ سفید اوزو شُد و تَخَتِ های طِلّایی و نُقرهیی دَ بِلَه سنگفرشی که از سنگِ اَلگک و مَرَمَرِ سفید، دُر و مَرَمَرِ سیاه بُود، ایشته شُد. ۷) وُچی کدنی ها دَ جام های طِلّایی که جام های رقم رقم بُود، بَخش مُوشُد و شرابِ شاهانه از سَخاوتِ پادشاه پَریمو بُود. ۸) دَ باره وُچی کدو، نظر دَ مُقررات هیچ مَوانع و جُود

نَدَشت، چُون پادشاه دَ تمام خِدْمَتگَرای دَربار خُو دَسْتُور دَدَد که قد هر کس مُطابِقِ مِیل شی رفتار کنه. ^(۹) دَ امزُو غِیت مَلِکه وَشتی ام بِلدِه خاتُونو دَ قَصْرِ پادشاهی خَشایارشاه یگ مِهمانی تَرِیب دَد.

^(۱۰) دَ روزِ هفتمِ مِهمانی وَختیکه دِلِ پادشاه از مَسْتی شراب خوش بُود، اُو دَ بِلِه مِهُومان، بَزتا، حَرَبونا، بَگتا، اَبَگتا، زِتار و کرکاس که هفت حاضِرِباش بُود و دَ حُضُورِ خَشایارشاه خِدْمَت مُوکد، اَمَر کد ^(۱۱) که مَلِکه وَشتی ره قد تاجِ شاهانِه شی دَ پِیشِ پادشاه بیرِه تا نُوربندی ازو ره دَ مَرْدُم و کُتِه کَلونا نِشو بَدیه، چُون اُو خوشنمای بُود. ^(۱۲) لیکن مَلِکه وَشتی پِیغامِ پادشاه ره که از دِسْتِ حاضِرِباشا رِی کُدَد نادیده گِرِفت و نَمَد. پس پادشاه غَدَر قار شُد و غَضَبِ ازو دَ دُرُون شی اَلَنگه کد.

^(۱۳) اوخته پادشاه قد مَرْدای حَکیم-و-دانا که از وَضَعِیتِ زمان-و-قائُون باخبر بُود مشوَره کد، چُون پادشاه عادت دَشت که قد تمام کسای که قائُون و قضاوَت کدو ره مُوفامید، مشوَره کنه. ^(۱۴) و اینی کسا دَزُو نزدیک بُود: کَرشنا، شیتار، اَدَماتا، تَرشیش، مَرِس، مَرَسِنا و مِمُوکان، هفت کُتِه فارس و ماد که همیشه دَ حُضُورِ پادشاه بُود و دَ قَصْرِ پادشاهی دَ قِطارِ اوّل مِیشِشت. ^(۱۵) پادشاه پُرسید: ”دَ مُطابِقِ قائُون قد مَلِکه وَشتی باید چی کار شُنه؟ چراکه اُو اَمَرِ خَشایارشاه ره که دَ وَسِیلِه حاضِرِباشا شُد، دَ جای نَوُرد. “ ^(۱۶) اوخته مِمُوکان دَ حُضُورِ پادشاه و کُتِه کَلونا اینی رَقم

گفت: ”مَلِكِه وَشْتی نَتْنِها دَ خِلَافِ پادشاه خطا كده، بَلَكِه دَ خِلَافِ تمام كُتِه كَلونا و مردُمای كه دَ پگِ ولایت‌های خشیارشاه آسته خطا كده. (۱۷)

چُون وختیکه ای كارِ مَلِكِه دَ پیشِ پگِ خاتُونو بَرَمَلَا شُنه، اوخته شُویونِ ازوا دَ نظرِ ازوا خار-و-حَقیر موشه و اونا مَوگه، ’ اونه، خشیارشاه آمر كد كه مَلِكِه وَشْتی ره دَ پیشِ شی بیره، ولِے اَو نَمَد. (۱۸) آره، امروز خاتُونوی نفرای دَربارِ فارس و ماد كه دَ باره امزی رفتارِ مَلِكِه شَنِیده، اونا ام دَ پگِ نفرای دَربارِ پادشاه امی رَقم جوابِ مِیدیه و تَوهین و غَضَب از حد كَلو پَیدا موشه. (۱۹) پس اگه صلاحِ پادشاه بَشه، بيله كه یگ فرمان شاهانه از طرفِ ازو صادرِ شُنه و دَ قَواینِ فارس و ماد ام ثَبَت شُنه تا تَغییر نَكْنه و نَوِشته شُنه كه وَشْتی دِیگه هرگز دَ حُضُورِ خشیارشاه نیه. امچنان پادشاه مقامِ شاهانه ازو ره دَ یگِ دِیگه كه ازو كده خُوبتر بَشه بَدیه. (۲۰) وختی امی حُكم كه پادشاه صادرِ مونه دَ تمامِ قَلَمرو پادشاهی شی كه غَدِر كُتِه آسته شَنِیده شُنه، اوخته پگِ خاتُونو دَ شُویون خُو اِحترام مونه، چی كُتِه بَشه، چی ریزه.“

(۲۱) امی توره دَ نظرِ پادشاه و كُتِه كَلونا خُوب معلوم شُد و پادشاه مُطابِقِ توره مِمُوكان رفتار كد. (۲۲) اوخته پادشاه دَ تمامِ ولایت‌های خُو فرمان رَیی كد، دَ هر ولایتِ مُطابِقِ رَسْم-اَلْخَط شی و دَ هر قَوْمِ مُطابِقِ زَبون شی، تا هر مَرَد دَ خانِه خُو حاكِم بَشه و مُطابِقِ رَسْمِ مَرَدُم خُو تَصْمیم بَگیره.

اِسْتِر مَلِكِه موشه

۲ ① بعد امزی چیزا وختیکه غَضَبِ خشایارشا تاه ششت، اُو وَشتی و چیزی ره که اُو کُدد و تصمیمی ره که دَ باره ازو گِرِفْتِه شُد، یاد مَوکد. ② اوخته خدمتگاری پادشاه که اُو ره خدمت مَوکد گُفت: ” اِجازه بَدی که دُخترِونِ خانِه خوشنمای بَلدِه پادشاه طلب شُنه. ③ و پادشاه بَلدِه ازی کار دَ تمام ولایت‌های مَمَلکَت خُو مامُورا ره تعیین کنه تا اونا تمام دُخترِونِ خانِه خوشنمای ره دَ قصرِ شُوش دَ خانِه خاتُونوی پادشاه دَ تَی نظر هیگه حاضر باش پادشاه که مَسئُولِ خاتُونو آسته، جم کنه و بَلدِه ازاو اَسبابِ آرایش ام بَدیه. ④ اوخته هر دُختر که دَ نظرِ پادشاه خُوب معلوم شُد، اُمُو دَ جای وَشتی مَلِکِه شُنه. ” ای توره دَ نظرِ پادشاه خُوب معلوم شُد و اُو اُمُو رقم کد.

⑤ دَ اَمزو غَیت یگ نفرِ یهودی دَ پایتخت دَ شُوش زندگی مَوکد که نام شی موردخای باچه یائیر، اولادِه شِمعی اولادِه قیسِ بِنیامینی بُود. ⑥ اُو دَ مینکلِ اسیرای بُود که از اورشلیم قد یکونیا پادشاهِ یهودا دَ اسیری بُرده شُد، قد کسای که نَبوکَدنصر پادشاهِ بابل دَ اسیری بُرُد. ⑦ موردخای هَدَساه، یعنی اِسْتِر ره که دُخترِ کاکای شی بُود، کُنه کُدد، چُون اُو آته و آبه نَدشت؛ اُمُو دُختر نُوَرَبَد و خوشنمای بُود و غَیتیکه آته و آبه شی فَوْت کُدد، موردخای اُو ره فرزندِی گِرِفْتُد.

۸) پس وختیکه حکم پادشاه و فرمان شی اعلان شد و دختر و کلو د قصر شوش د تی نظر هیگه جم شد، استر ام د خانه پادشاه برده شد تا د تی نظر هیگه که مسئول خاتونو بود، بشه. ۹) امو دختر د نظر ازو خوش خورد و مورد لطف و مهربانی شی قرار گرفت. پس او دستی اسباب آرایش و تقسیم خوراک شی ره بلده ازو آماده کد و هفت بهترین کنیز ره از قصر پادشاه بلده ازو دد و او ره قد کنیزای شی د بهترین جای خانه خاتونو جای دد. ۱۰) استر قوم و نسب خو ره برملا نکد، چراکه موردخای دزو گوشزد کدد که نگیه. ۱۱) موردخای هر روز د پیش روی حولی خانه خاتونو قدم میزد تا از احوال استر باخبر شنه و ام بدنه که قد ازو چیز کار موشه.

۱۲) وخت شی رسید که هر دختر د نوبت د پیش خشایار شاه بوره، یعنی بعد از ختم دوازده ماه، چون د مطابق رسم خاتونو هر دختر باید دوازده ماه د اونجی موبود و د امزی مدت زمان آرایش ازو پوره موشد، که شش ماه بلده ملیدون روغون مر و شش ماه ام بلده استفاده عطرها و اسباب آرایش خاتونو بود. ۱۳) وختی یگ دختر د پیش پادشاه مورفت، هر چیزی که میخواست دزو دده موشد تا قد خو از خانه خاتونو د قصر پادشاه بیره. ۱۴) او د وخت شام داخل مورفت و صباح گاه د خانه دوّم خاتونو پس میمد و اجازه نداشت که بسم د پیش پادشاه بوره، سواى که خوش پادشاه میمد و پادشاه نام شی ره گرفته او ره طلب موکد. خانه دوّم خاتونو د تی

نَظَرِ شَعَشَغَازِ حَاضِرِباشِ پادشاه بُود و اُو مَسْئُولِ کَنیزای بُود که خاتُونوی پادشاه شُدَد.

①۵ وختی نوبتِ اِستَرِ رَسید که دَ پِیشِ پادشاه بوره، اُو بَغیر از چِیزای که هیگه حَاضِرِباشِ پادشاه و مَسْئُولِ خاتُونو دَزو کُفتُد، دِیگه چِیزِ طَلَب نَکَد و هر کس که اِستَرِ ره مِیدید دَ نَظَرِ شی خوش مُوخورَد. اِستَرِ دُخترِ اَبِیحایل، کاکای مَورِدخای بُود که مَورِدخای اُو ره فرزندِی گِرِفتُد. ①۶ دَ امزی رَقَمِ اِستَرِ دَ پِیشِ خَشایارشاه، دَ قَصرِ پادشاهی شی دَ مَهِ دَهِم یعنی مَهِ طِبَت، دَ سَالِ هَفْتَمِ حُکمرانی شی اُورده شُد. ①۷ پادشاه اِستَرِ ره از پَگِ خاتُونوی دِیگه کده خوش کد و اُو از تمامِ دُخترِونِ دِیگه کده مَورِدِ لُطَف و مِهرِبانِی شی قَرارِ گِرِفت. پَسِ پادشاه تاجِ شاهانه ره دَ سَرِ شی ایشَت و اُو ره دَ جَایِ وَشتی مَلِکه جور کد. ①۸ اوخته پادشاه بَلَدِه تمامِ نَفَرای دَرِبار و خِدْمَتگَرای خُویگِ مِهمانی کُتِه تَرتیب دَد؛ ای مِهمانی بَخاطَرِ اِستَرِ بُود. اُو امچنان دَ ولایتها رُخَصَتی اِعلان کد و قَدِ سَخاوتِ شاهانه تَحَفهها بَخش کد.

مَورِدخای پادشاه ره از دَسِیسَه باخبر مونه

①۹ وختی دُخترِو بَسَمِ جَم شُد، مَورِدخای دَ درگه پادشاه شِشْتِه بُود. ②۰ اِستَرِ هَنوز ام اَصَل-و-نَسَب و قَوم خُو ره بَرَمَلا نَکَدَد، اَمُو رَقَمِ که مَورِدخای

از گوشِ ازو کشیدد، چُونِ اِستِرِ گُفته مورِدخای ره هنوز ام دَ جای میوُرد،
دُرُست رِقْمِ زمانِی که مورِدخای اُو ره کُته مُوکد. ^(۲۱) دَ امزُو زمان دَ
حالیکه مورِدخای دَ درگه پادشاه شِشته بُود، بَگتان و تِرِش دُو نفر از
حاضرِباشای پادشاه که مُحافِظِینِ درگه قِصر بُود خَشمگین شُد و نقشه
کَشید که دَ بِلَه خَشایارشاه دِست باله کنه. ^(۲۲) لیکن مورِدخای ازی توره
باخبر شُد و دَ مَلِکه اِستِرِ گُفت و اِستِرِ از زیونِ مورِدخای دَ پادشاه خبر دَد.
^(۲۳) وختی دَ امزی باره تحقیق شُد، معلُوم شُد که حقیقت دَره، اوخته هر
دُوی ازوا ره دَ دار اوزو کد و ای مطلب دَ حُضُورِ پادشاه دَ کِتابِ تَواریخ
ثَبِت شُد.

نقشه هامان بلده نابود کدونِ یهودیا

۳ ^(۱) بعد از چند وخت خَشایارشاه مقامِ هامان باچه هَمِداتای
اگاگی ره باله کد و چوکی شی ره از تمامِ نفرای دَربار کده که قد شی
بُود، باله قرار دَد. ^(۲) پَگِ خِدْمَتگاری پادشاه که دَ درگه پادشاه بُود،
خود ره خَم کده دَ هامان اِحترام مُوکد، چُونِ پادشاه دَ باره ازو اَمُو رِقْمِ اَمَر
کُدَد. لیکن مورِدخای نَه خَم مُوشد و نَه دَزُو اِحترام مُوکد. ^(۳) اوخته
خِدْمَتگاری پادشاه که دَ درگه پادشاه بُود، دَ مورِدخای گُفت: ”چرا از اَمَرِ
پادشاه سرپیچی مونی؟“ ^(۴) اونا هر روز دَزُو مُوگُفت، لیکن اُو توره ازوا

ره گوش نَمُوکد. پس اونا د هامان خبر دد تا بنگره که توره موردخای ثابت
 قَدَم مومنه یا نه، چُون اُو دزوا گُفتد که اُو یگ یهودی آسته. ^(۵) وختی
 هامان دید که موردخای د برابر ازو خَم نشد و اُو ره احترام نکد، هامان
 غدر قار شد. ^(۶) لیکن دِست باله کدو تنها د بله موردخای د نظر شی کم
 معلوم شد، چُون اونا د باره قوم موردخای دزو خبر ددد. پس هامان قصد
 کد که تمام یهودیا یعنی قوم موردخای ره د تمام مَمَلکَت خشیارشاه نابود
 کنه.

^(۷) د ماه اول، یعنی د ماه نیسان د سال دوازدهم حکمرانی
 خشیارشاه، اونا د حُضُور هامان بلده نابود کدون یهودیا «پور» یعنی
 پشک آندخت و ای کار ره هر روز و هر ماه موکد تا پشک د ماه دوازدهم
 که ماه آدار بشه بُر شد. ^(۸) اوخته هامان د خشیارشاه گُفت: ”یگ قوم
 آسته که د مینکل تمام قومها د تمام ولایت های مَمَلکَت تُو تیت شده و
 جدا زندگی مونه؛ قوانین ازوا از تمام مردمای دیگه فرق دَره و اونا از
 قوانین پادشاه اطاعت نمونه. پس ای د نفع پادشاه نییه که ازی کار ازوا
 چیم پوشی کنه. ^(۹) اگه پادشاه راضی بشه، بيله که یگ حکم صادر شنه
 تا اونا نابود شنه و ما ده هزار وزنه نُقره د دِست مسئولین میدیم تا د خزانه
 پادشاه بیره. “ ^(۱۰) پس پادشاه انگشتر خُو ره از دِست خُو بُر کد و اُو ره د
 هامان باچه همداتای اگاگی که دشمنون یهودیا بُود دد. ^(۱۱) بعد ازو پادشاه
 د هامان گُفت: ”نُقره تُو از خود تُو بشه و امو قوم ره ام دزتو ددم تا هر

چیزی که دَ نظر تُو خُوب معلُوم مُوشه دَ حقِ ازوا انجام بَدی. ”

۱۲) پس کاتبای پادشاه دَ روزِ سیزدَهَمِ ماهِ اوّل کُوی شُد و یگ حُکم دَ مُطابقِ چیزای که هامان امر کُدد، دَ نُماینده های پادشاه، دَ والی های ولایت ها و دَ کُته کلونای تمامِ مردُم نِوشته شُد، دَ هر ولایت مُطابقِ رسم- اَلخط شی و دَ هر قوم مُطابقِ زبون شی. ای حُکم دَ نام خشیارشاه نِوشته شُد و قد انگشترِ پادشاه مُهر شُد. ۱۳) فرمان ها دَ وسیله قاصدای تیزپای دَ تمام ولایت های پادشاه رَبی شُد تا اونا پگ یهودیا ره گردو بزنه، بُکُشه و نابُود کنه؛ اَره، جوان و پیر و بچکیچه و خاتو ره دَ یگ روز، یعنی دَ روزِ سیزدَهَمِ ماهِ دوازدهم که ماهِ اَدار بَشه از بَین بُبره و مال و دارایی شی ره غارت کنه. ۱۴) یگ نقلِ امزی فرمان دَ عِنوانِ حُکمِ قانونی باید دَ هر ولایت، دَ تمامِ مردُمای ولایت نِشو دَده مُوشد تا مردُم دَ امزو روز آماده مُوبُود. ۱۵) پس قاصدای تیزپای دَ امرِ پادشاه رفت و ای حُکم دَ پایتخت یعنی دَ شُوش ام صادر شُد. دَ حالیکه پادشاه و هامان شِشته شراب وُچی مُوکد، شارِ شُوش پُر از شور-و-غوغا بُود.

موردِخای از اِستِر درخاستِ کومک مونه

۴ ۱) وختی موردِخای از تمام چیزای که انجام شُد باخبر شُد، موردِخای کالای خُو ره چک کد و پلاس پوشیده خگشتر دَ سر خُو باد کد

و د مینکل شار رفته د آواز بلند زار زار چخرا کد ② و امو رقم تا پیش درگه قصر پادشاه رفت، چون هیچ کس اجازه نداشت که قد کالای پلاسی د درگه پادشاه داخل شنه. ③ د هر ولایتی که حکم و فرمان پادشاه میرسید، د اونجی د مینکل یهودیا ماتم کته شروع موشد و اونا روزه میگرفت و چخرا کده غصه موخورد و کلونی ازوا پلاس پوشیده د خگستر خاو موکد.

④ وختی کنیز و حاضر باشای استر آمده دزو خبر دد، ملکه غدر پریشان و غمگی شد و کالا ربی کد تا موردخای بپوشه و پلاس ره از جان خو بر کنه، لیکن او قبول نکد. ⑤ اوخته استر هتاخ ره که یکی از حاضر باشای پادشاه بود و بلده خدمت شی تعیین شدد، کوی کد و دزو امر کد که پیش موردخای بوره و پُرسان کنه که چیز کار شده و چرا ای رقم شده. ⑥ پس هتاخ د میدانی شار که د پیش درگه قصر پادشاه بود، د دیر موردخای رفت ⑦ و موردخای او ره از تمام چیزای که قد ازو رخ ددد و از مقدار نقره که هاما بلده نابود کدون یهودیا وعده کدد که د خزانه پادشاه میدیه، با خبر کد. ⑧ امچنان موردخای یگ نقل فرمان نوشته شده ره که د شوش بلده نابود کدون ازوا صادر شدد، دزو دد تا د استر نشو بدیه و او ره با خبر کنه و د استر وظیفه بدیه که د پیش پادشاه بوره و د پیش ازو عذر و زاری کده ازو خواهش کنه که د بله قوم شی رحم کنه. ⑨ هتاخ پس آمد و چیزای ره که موردخای گفتد د استر رسند. ⑩ اوخته

اِسْتِرِ قَدْ هَتَاخ توره گُفت و دَزُو وَظِيْفَه دَد كه ايني پيغام ره دَ مورِدخاي
 رَسَنده بُگيه: ^(۱۱) "تمامِ خِدْمَتگاراى پادشاه و مردُمای ولايت هاى پادشاه
 مِيَدَنه كه هر مَرْد يا خاتُو كه دَ حَوْلِي داخِلِي دَرِباَرِ بَدُونِ طَلَبِ شُدو دَ پيشِ
 پادشاه بوره، دَ بارِه ازو تنها يگ حُكْم اَسْتَه: اُو بايد كُشته شُنه، سِواى كه
 پادشاه تِياقِ طِلّايِي ره سُونِ ازو دِراز كنه و اُو زنده بُمْنه. و فِعْلاً سِي روز
 موشه كه ما طَلَب نَشْدِيم كه دَ پيشِ پادشاه داخِل بورُم." ^(۱۲) وختى توراي
 اِسْتِرِ ره دَ مورِدخاي رَسَنده، ^(۱۳) مورِدخاي گُفت كه دَ جوابِ اِسْتِرِ ايني رقم
 بُگيه: "دَ دِلِ خُو فِكْر نَكُو كه تُو دَ قَصْرِ پادشاه خلاصى پيدا مُونِي و از
 پگ يهُوديا فرق دَرِي. ^(۱۴) چُون اگه تُو دَ اِي رقم وخت چُپ بَشِينِي،
 خلاصى و نِجات بَلَدِه يهُوديا از جاي ديگه دَ وُجود مِييه، لِيكِن تُو و خانوارِ
 آتِه تُو نابُود موشيد. كِي مِيَدَنه، اِمكان دَرِه بَلَدِه امزِي رقم وخت تُو دَ مقامِ
 شاهانه رسيده بَشِي." ^(۱۵) اوخته اِسْتِرِ دَ مورِدخاي جوابِ رِي كده گُفت:
^(۱۶) "بورُو، پگ يهُودياى ره كه دَ شوش يافت موشه جَم كُو و بخاطرِ ازمه
 روزه گِرِفْتِه سِه شاو و روز نَه بُخوريد و نَه وُچي كُنيد؛ ما و كَنِزاي مه ام
 رقم از شُمُو اَلِي روزه مِيگيري. بعد ازو ما دَ پيشِ پادشاه مورُم، باو جُود كه
 اِي كار خِلافِ قانُون اَسْتَه؛ و اگه نابُود شُدُم، بيل كه نابُود شُنُم."
^(۱۷) پس مورِدخاي رفت و چيزاي ره كه اِسْتِرِ دَزُو هِدَايت دَدَد، انجام
 دَد.

اِسْتِر پادشاه و هامان ره مهمو مونه

۵ ① د روزِ سَوَم اِسْتِر کالای شاهانه خُو ره پوشید و د حَولی
داخلي قصر پادشاه، رُوۍ د رُوۍ دربار پادشاه ایسته شُد. پادشاه د مَنه
دربار شاهۍ رُوۍ د رُوۍ درگه قصر د بَله تخت پادشاهی خُو شستد. ②
امی که پادشاه مَلکه اِسْتِر ره دید که د حَولی ایسته یه، نظر لُطف شی د
بَله ازو قرار گرفت و پادشاه تِیاقِ طَلایی ره که د دِسْت شی بُود، سُونِ اِسْتِر
دراز کد و اِسْتِر نزدیک اَمده د نوکِ تِیاقِ دِسْت زد. ③ اوخته پادشاه
پُرسان کده گُفت: ”چی گپ شُده مَلکه اِسْتِر؟ چی خاَهش دَرۍ؟ حتی اگه
نِیم مَمَلکت مه ام بَشه، دز تُو دده موشه.“ ④ اِسْتِر د جواب شی گُفت:
”اگه پادشاه راضی بَشه، خاَهش مُونم که پادشاه و هامان اَمروز د مِهمانی
که بلده شی ترتیب ددیم بییه.“ ⑤ اوخته پادشاه گُفت: ”هامان ره دِسْتی
کُوۍ کُنید تا خاَهش اِسْتِر د جای اُورده شنه.“ پس پادشاه و هامان د
مِهمانی که اِسْتِر ترتیب دده بُود رفت. ⑥ وختیکه اونا شراب انگور وچی
مُوکد، پادشاه د اِسْتِر گُفت: ”درخواست تُو چی یه؟ بگی تا بلده تُو دده
شنه؛ چی خاَهش دَرۍ؟ حتی اگه نِیم مَمَلکت مه ام بَشه، خاَهش تُو پوره
موشه.“ ⑦ اِسْتِر د جواب شی گُفت: ”درخواست و خاَهش مه اینی آسته:
⑧ اگه نظر لُطف پادشاه د بَله مه قرار گِرِفته و پادشاه راضی آسته که
درخواست و خاَهش مَره پوره کنه، پادشاه و هامان صَباح ام لُطف کده د

مهمانی که بلده ازوا ترتیب میدیم بیه، اوخته ما د توره پادشاه جواب میدیم.

هامان میخایه موردخای ره دار پزنه

⑨ هامان د امزو روز خوشحال و طب خوش بر شده رفت. لیکن وختی هامان موردخای ره د درگه پادشاه هوش کد و دید که باله نشد و بخاطر ازو خود ره شور ام ندد، هامان د بله موردخای سخت قار شد. ⑩ مگم هامان خود ره اداره کده خانه رفت و بعد ازو نفر ری کده رفیقای خو و خاتون خو زرش ره کوی کد. ⑪ اوخته هامان از مال و دولت غدر خو، از باچه‌های کلون خو، از تمام چیزای که پادشاه قد ازوا او ره بزرگ جور کد و ای که چطور او ره از نفرای دربار و خدمتگارای پادشاه باله قرار دده بود، بلده ازوا پف کد. ⑫ هامان ادامه دده گفت: ”ملکه استر ام د مهمانی که ترتیب دده بود، بغیر ازمه و پادشاه هیچ کس ره طلب نکد. صبح ام او مره قد پادشاه مهمو کده. ⑬ ولے پگ امزی چیزا تا زمانی که موردخای یهودی ره د درگه پادشاه شسته بنگرم بلده مه هیچ آسته.“

⑭ اوخته خاتون شی زرش و پگ رفیقای شی دزو گفت: ”بیل که یگ دار د بلندی پنجاه توغی جور شنه و صباح‌گاه رفته د پادشاه بگی که موردخای ره د امزو دار اوزو کنه؛ بعد ازو طب خوش قد پادشاه د مهمانی

بورو. "ای توره دَ نظرِ هامان خوش خورد و او امر کد که دار جور شنه.

پادشاه موردخای ره صاحبِ مقام و احترام مونه

۶ ① دَ امزو شاو پادشاه ره خاو نبرد؛ اوخته او امر کد که کتاب نوشته های تواربخ ره بیره و دَ حضورِ پادشاه بخانه. ② دزو نوشته پیدا شد که چی رقم موردخای بگتان و ترش ره که دُو حاضرِ باش پادشاه و مُحافِظین درگه شی بود و نقشه کشیدد که دَ بله خشایار شاه دست باله کنه، افشا کد. ③ اوخته پادشاه پُرسان کده گفت: "چی احترام و عزت دَ موردخای بلده امزی کار شی دده شد؟" خدمتگاری پادشاه که او ره خدمت موکد گفت: "بلده ازو هیچ کار نشده." ④ پادشاه گفت: "دَ حولی کی آسته؟" هامان دَ امزو لحظه دَ حولی برونِی قصرِ پادشاه داخل شد تا دَ پادشاه بگیه که موردخای ره دَ امزو دار که بلده شی آماده کدد، اوزو کنه. ⑤ خدمتگاری پادشاه دزشی گفت: "اونه، هامان دَ حولی ایسته یه." پادشاه گفت: "بیلید که داخل بییه." ⑥ وختی هامان داخل آمد، پادشاه دزشی گفت: "مردی ره که پادشاه میخایه احترام و عزت بدیه، بلده ازو باید چی کار شنه؟" هامان دَ دل خو گفت: "پادشاه دَ کی میخایه عزت و احترام بدیه، بغیر ازمه؟" ⑦ پس هامان دَ پادشاه گفت: "مردی ره که پادشاه میخایه عزت و احترام بدیه، ⑧ بيله که بلده شی

یگ چَپَن شاهانِه که پادشاه پوشیده اُورده شُنه و ام یگ اَسپی که پادشاه سوار شُده و دَ سر خُو تاجِ شاهانه دره. ^۹ اوخته چَپَن و اَسپ دَ دِستِ یکی از کتِه سرای نامتوی دربارِ پادشاه دده شُنه و اُو چَپَن ره دَ امزو مَرِد که پادشاه میخایه عِزَت و اِحترام بَدیه بپوشنه و اُو ره دَ بِلَه اَسپ سوار کده دَ مَیدانی شار بگردنه و پیش پیش شی رفته جار زده بُگیه، 'مَرِدی ره که پادشاه بخایه عِزَت و اِحترام بَدیه، قد شی امی رقم رفتار موشه. "'

^{۱۰} پادشاه دَ هامان گُفت: "عَجَلَه کُو، چَپَن و اَسپ ره بَگیر و امو رقم که گُفتی بلده موردخای یهودی که دَ درگه پادشاه شِشته، امو رقم بُکو و از تمام چیزای که گُفتی یگ شی ام کم نشنه. " ^{۱۱} پس هامان چَپَن و اَسپ ره گِرفت و چَپَن ره دَ موردخای پوشنده اُو ره دَ بِلَه اَسپ سوار کد و دَ مَیدانی شار گشتنده پیش پیش شی رفت و جار زده گُفت: "مَرِدی ره که پادشاه بخایه عِزَت و اِحترام بَدیه، قد شی امی رقم رفتار موشه. "

^{۱۲} بعد ازو موردخای پس دَ درگه پادشاه اَمَد، لیکن هامان کوٹیوبار شُده سر خُو ره پوشند و دَ عَجَلَه خانِه خُو رفت. ^{۱۳} وختی هامان تمام چیزای ره که قد ازو رُخ دَدَد دَ خاتون خُو زرش و پگ رفیقای خُو نقل کد، مُشاوَرای دانا و خاتون شی زرش دَزو گُفت: "اگه موردخای، کسی که شکست تُو دَ پیش شی شروع شُده، از نسلِ یهود بشه، تُو دَ بِلَه ازو کامیاب نَموشی، بلکه حتماً دَ پیش شی شکست موخوری. "

١٢) دَ حَالِيکِه اُونَا دَرَوِ قَد اَزُو توره مُوگُفت، حاضِرِباشای پادشاه رسید و هامان ره دَ عَجَلَه دَ مِهمانی که اِستِر ترتیب دده بُود بُرد.

هامان دَ دار اوزو مُوشه

٧) ١) پس پادشاه و هامان دَ مِهمانی مَلِکِه اِستِر رفت. ٢) دَ روزِ دوّم ام وختیکه اُونَا شرابِ اَنگُور وُچی مُوکد، پادشاه دَ اِستِر گُفت:

”درخواست تُو چی یِه مَلِکِه اِستِر؟ بَگی، بَلَدِه تُو دده مُوشه؛ چی خاهِش دَری؟ حتّی اگِه نِیمِ مَمَلکَت مه ام بَشه، خاهِش تُو پوره مُوشه.“ ٣) مَلِکِه اِستِر دَ جواب شی گُفت: ”آی پادشاه، اگِه نظرِ لُطف تُو دَ بَلِه مه قرار گِرفته و اگِه پادشاه راضی اَسته، بیلِه که جان مه دَ درخواست مه و قوم مه دَ خاهِش مه بخشیده شُنه.“ ٤) چُون مو، یعنی ما و قوم مه سَودا شُدے که گردو زده شُنی، کُشته شُنی و از بَین بُرده شُنی. اگِه مو فقط دَ عِنوانِ غُلام و کَنیز سَودا مُوشدی، ما خود ره چُپ میگِرفتُم، چُون لازم نییه که بَلَدِه ای رِقَم مُشکِلات دَ پادشاه زَحمت دده شُنه.“

٥) خشایارشاه از مَلِکِه اِستِر پُرسان کده گُفت: ”اُو کی اَسته و دَ کُجا اَسته که جُرأت کده تا ای رِقَم کار ره انجام بَدیه؟“ ٦) اِستِر گُفت:

”مُخالف و دُشمو، اینمی هامانِ شَریر اَسته.“ اوخته هامان دَ حُضُورِ پادشاه و مَلِکِه دَ ترس-و-وَحْشَت اُفتد. ٧) پادشاه سِرِ غَضَب از مِهمانی باله شُدِه

د باغ قصر رفت، لیکن هاماڼ ششت تا بلده نجات جان خو از ملکه استر درخواست کڼه، چوڼ او ديد که پادشاه تصميم گريسته و او ره نابود مونه. ^(۸)

وختي پادشاه از باغ قصر د صالون مهماني پس آمد، هاماڼ د تختي که استر د بله شي بود افتد؛ پادشاه چيغ زده گوت: ”آيا اي نفر حتي د پيش روي مه و د خانه مه د ملکه دست درازي مونه؟“ امي که اي توره ها از دان پادشاه بر شد، حاضر باشا روي هاماڼ ره پوشند. ^(۹) اوخته حربونا يکي از حاضر باشا که د حضور پادشاه موبود، گوت: ”اونه، داري که پنجاه توغي بلندي دره و هاماڼ بلده موردخاي، بلده کسي که د خوبي پادشاه توره گوت آماده کده، د خانه هاماڼ تيار آسته.“ پادشاه گوت: ”او ره د امزو اوزو کنيدي!“ ^(۱۰) پس هاماڼ ره د داري که او بلده موردخاي آماده کدد، اوزو کد و قار پادشاه تاه ششت.

حکم پادشاه د نفع يهوديا

۸ ^(۱) د امزو روز خشايارشاه خانه هاماڼ دشمن يهوديا ره د ملکه استر دد و موردخاي ام د حضور پادشاه آمد، چوڼ استر گوتد که او چيز خيل شي موشه. ^(۲) اوخته پادشاه انگشتر مهردار خو ره که از هاماڼ پس گرفتد، بر کده د موردخاي دد و استر موردخاي ره د بله خانه هاماڼ قرار دد. ^(۳) د امزو غيت استر بسم قد پادشاه توره گوت و د پای هاي شي

اُفتده چخرا کد و د پيش شى زارى کد که قصد شريړانه هامان اگاگى و نقشه ره که د خلاف يهوديا کشيدد، باطل کنه. ^(۴) پادشاه تياقي طلايى ره سون استر دراز کد و استر باله شده د حضور پادشاه ايسته شد ^(۵) و گوت: ”اگه پادشاه راضى بشه و ما مورد لطف شى قرار گرفته بشم و اگه امى چيز د پيش پادشاه درست معلوم موشه و از مه راضى آسته، بيله که يگ حکم نوشته شنه تا فرمان هاى که نقشه هامان باچه همداتاي اگاگى آسته باطل شنه، مو فرمان ها که او نوشته کد تا يهوديا ره که د تمام ولايت هاى پادشاه آسته نابود کنه. ^(۶) چون ما چطور ميتنم بلای ره که د بله قوم مه ميه تحمّل کنم و يا چطور ميتنم نابودى قومای خو ره بنگرم؟“

^(۷) اوخته خشايارشاه د ملکه استر و موردخای يهودى گوت: ”توخ کنيد، ما خانه هامان ره د استر ددم و حاضر باشای مه او ره د دار اوزو کد، چون او قصد کدد که د بله يهوديا دست باله کنه. ^(۸) آلى هر چيزى که د نظر شمو خوب معلوم موشه، مو ره د نام پادشاه بلده يهوديا نوشته کنيد و او ره قد انگشتر مهردار پادشاه مهر کنيد، چون هر نوشته که د نام پادشاه نوشته شنه و قد انگشتر پادشاه مهر شنه، هيچ کس نمينه او ره تغيير بديه.“

^(۹) پس د امزو غيت، د روز بيست و سوم ماه سوم که ماه سيوان بود، کاتبای پادشاه کوى شد و د مطابق تمام چيزای که موردخای امر کد

یگ حُکم دَ بِلِه یهودیا، دَ بِلِه نُماینده های پادشاه، دَ بِلِه والی ها و دَ بِلِه کُنه کلونای ولایت ها از هندوستان گِرِفته تا کُوش که یگ صد و بیست و هفت ولایت بُود نوِشته شُد؛ بِلِده هر ولایت دَ مُطابقِ رسمِ اَلْخَطِ شی و بِلِده هر قوم دَ مُطابقِ زیون شی، امچنان بِلِده یهودیا دَ مُطابقِ رسمِ اَلْخَطِ ازوا و زیون ازوا. ^(۱۰) موردخای فرمان ها ره دَ نامِ خشایارشا نوِشته کد و قد انگشترِ مُهردارِ پادشاه مُهر کده از دِستِ قاصِدای اَسپ سوار که اَسپ های ازوا از تُرخِ اَسپ های شاهی بُود ریی کد. ^(۱۱) دَ امزُو فرمان ها پادشاه دَ یهودیای که دَ تمامِ شارا بُود، اِجازه دَدَد که جَم شُنه و از جان خُو دِفاع کنه و نیروی مُسَلَح هر قوم یا ولایتی که قَصِدِ حَمَله دَ بِلِه ازوا ره دَشته بَشه، اونا ره قد بچکیچا و خاتُونوی ازوا گردو بَزنه، بُکُشه و نابُود کنه و مال-و-دارایی شی ره غارت کنه. ^(۱۲) ای کار ره دَ یگ روز دَ تمامِ ولایت های خشایارشا انجام بَدیه، یعنی دَ روزِ سیزدَهَمِ ماهِ دوازدهم که ماهِ اَدار اَسته. ^(۱۳) قرار امی شُد که یگ نقلِ امزُو نوِشته دَ عِنوانِ حُکم دَ هر ولایت رَسنده شُنه و دَ تمامِ قوم ها اِعلانِ شُنه تا یهودیا خود ره دَ امزُو روز آماده کُنه و از دُشمنای خُو اِنتِقامِ بَگیره. ^(۱۴) پس قاصِدا دَ بِلِه اَسپ های تُرخِ شاهی سوار شُد و عَجَله کده دَ تیزی دَ اَمِرِ پادشاه رفت. امی حُکم دَ قَصْرِ شُوش صادر شُد.

^(۱۵) اوخته موردخای از حُضُورِ پادشاه قد کالای شاهانه لاجوردی و سفید، تاجِ کُنه طَلایی و چَپِنِ کتانِ نازک و اَرغوانی بُرو رفت و دَ تمامِ شارِ

شُوش آوازِ خوش-و-خوشحالی بلند شُد. ^(۱۶) ای بلده یهودیا روشنی و خوشحالی و خوشی و حُرمت بُود. ^(۱۷) د هر ولایت و هر شار، یعنی د هر جای که حُکم و فرمانِ پادشاه رسید، د مینکل یهودیا خوشی و خوشحالی شُد و جشن و روزِ خوش بُود. علاوه ازی، غدر مردُمای مَمَلکَتِ پادشاه خود ره یهود مُوگفت، چراکه ترسِ یهودیا د بله ازوا حاکم شُد.

یهودیا دُشمنای خُو ره نابود مونه

۹ ^(۱) د روزِ سیزدهمِ ماهِ دوازدهم که ماهِ آدار بشه، زمانی که حُکم و فرمانِ پادشاه نزدیکِ اجرا شُدو بُود و د امزو روز دُشمنای یهودیا آرزو دشت که د بله یهودیا حاکم شُنه، اوضاع برعکس شُد و یهودیا د بله مُخالَفای خُو حاکم شُد. ^(۲) یهودیا د شارای خُو د تمام ولایت های خشایار شاه جَم شُد تا د بله کسای دِست باله کنه که قَصْد دشت دزوا ضرر برسَنه، لیکن هیچ کس د برابرِ ازوا ایسته شُدِه نَتِست، چراکه ترسِ ازوا د بله پگ قوم ها حاکم شُد. ^(۳) د عین حال تمام کُنه کلونای ولایت ها، نُماینده های پادشاه، والی ها و خِدمتگرای پادشاه از یهودیا حِمایت مُوکد، چراکه ترسِ موردِخای د بله ازوا حاکم شُد. ^(۴) اَره، موردِخای د قصرِ پادشاه مقامِ باله دشت و آوازه شی د تمام ولایت ها تیت شُدِه مورفت و موردِخای روز د روز قُدرتمند مُوشد. ^(۵) پس یهودیا تمام دُشمنای خُو ره

قد دَم شمشیر زده کُشت و نابود کد و قد کسای که ازوا بد مُو بُرد هر کاری که دل شی شُد کد. ⑥ یهودیا تنها د پایتخت، یعنی د شوش پنج صد نفر ره کُشته از بین بُرد. ⑦ اونا پَرشنداطا، دلفون، اَسپاتا، ⑧ پوراتا، ادلیا، اَریداتا، ⑨ پَرمشتا، اَریسای، اَریدای و ویزاتا، ⑩ یعنی ده باچه هامان باچه همداتای دُشمون یهودیا ره کُشت، لیکن دِست د غارت مال-و-دارایی ازوا دراز نکد.

⑪ تعداد کسای که د پایتخت، یعنی د شوش کُشته شُد، د امزو روز د اطلاع پادشاه رسنده شُد. ⑫ و پادشاه د مَلِکه اِستِر گفت: ”یهودیا د پایتخت، یعنی د شوش پنج صد نفر ره قد ده باچه هامان کُشته از بین بُرده. پس اونا د دیگه ولایت های پادشاه چیز کار کده بَشه؟ دیگه درخاست تُو چی یه؟ بگی، بلده تُو دده موشه؛ دیگه چی خواهش دری؟ او ام بلده تُو پوره موشه.“ ⑬ اوخته مَلِکه اِستِر گفت: ”اگه پادشاه راضی بَشه، بيله که د یهودیای شار شوش اجازه دده شنه که صَباح ام د مُطابقِ فرمانِ امروز رفتار کنه و ده باچه هامان ره د دار اوزو کنه.“ ⑭ پس پادشاه امر کد که امو رقم شنه؛ اوخته یگ حکم د شوش صادر شُد و ده باچه هامان د دار اوزو شُد. ⑮ یهودیای که د شوش بُود، د روز چاردهم ماه اَدار ام جَم شُد و سه صد نفر ره د شوش کُشت، لیکن دِست د غارت مال-و-دارایی کس دراز نکد.

١٦ دَ عَيْنِ حالِ يهودیای که دَ دیگه ولایت‌های پادشاه بُود ام جَم شُد تا از جان‌های خُو دِفَاع کنه و از شَرِ دُشمنای خُو آرامی پیدا کنه. پس اونا ام هفتاد و پنج هزار نفر از مُخالفای خُو ره کُشت، لیکن دِست دَ غارتِ مال و دارایی کس دِراز نکد. ١٧ امی کار دَ روزِ سیزدهمِ ماهِ اَدار شُد و اونا دَ روزِ چاردهمِ آرام-و-آسوده شُده امو روز ره جشن گرفت و خوشی کد.

١٨ لیکن يهودیای که دَ شوش بُود، علاوه از روزِ سیزدهم دَ روزِ چاردهمِ امزو ماهِ امجم شُد و دَ روزِ پوزدهمِ آرام-و-آسوده شُده امو روز ره جشن گرفت و خوشی کد. ١٩ امزی خاطر يهودیای اطراف که دَ آغیلای دُور دِست زندگی مونه، روزِ چاردهمِ ماهِ اَدار ره روزِ خوشی و جشن و روزِ رُخصتی میگیره و بلده یگدیگه خُو تحفه‌ها ربی مونه.

٢٠ موردخای امی چیزا ره نوشته کد و خط‌ها ره دَ پگِ يهودیای که دَ تمام ولایت‌های خشایار شاه بُود، دَ دُور و نزدیک ربی کد ٢١ تا دزوا هدایت بدیه که روزِ چاردهم و پوزدهمِ ماهِ اَدار ره هر سال جشن بگیره. ٢٢ امو روزا، روزهای بُود که يهودیا از شَرِ دُشمنای خُو آرامی پیدا کد و ماهی بُود که غمِ ازوا دَ خوشی و ماتمِ ازوا دَ روزِ خوش تبدیل شُد. او امچنان هدایت دد که امو روزا ره دَ عنوانِ روزای جشن و خوشحالی نگاه کنه و دَ یگدیگه خُو تحفه‌ها ربی کنه و دَ غریبا بخشش‌ها بدیه. ٢٣ پس يهودیا ام چیزی ره که خودونِ ازوا انجام ددون شی ره شروع کد و ام چیزی ره که

موردخای بلده ازوا نوشته کدد، د عنوان رسم قبول کد.

٢٢ هاما باچه همداتای آگای، دشمنون تمام یهودیا د خلاف یهودیا نقشه کشیدد که اونا ره نابود کنه و «پور» یعنی پشک ام اندختد که اونا ره گفته کاملاً از بین بیره، ٢٥ لیکن وختی استر د پیش پادشاه آمد، پادشاه د وسیله فرمان یگ حکم صادر کده نوشته کد که نقشه شریانه که هاما د خلاف یهودیا کشیدد باید د بله خود شی بییه و او و باچه های شی د دار آوزو شنه. ٢٦ امزی خاطر امو روزا ره «پوریم» نام ایشته که از کلمه «پور» گرفته شد. پس بخاطر تمام چیزای که د امزی خط نوشته بود و بخاطر چیزای که یهودیا دیدد و چیزای که قد ازوا رخ ددد، ٢٧ اونا د بله خودون خو، د بله اولاده خو و د بله تمام کسای که قد ازوا یگجای شدد، ای رسم ره فرض قرار دد و قبول کد که امی دو روز ره بدون تاخیر هر سال امو رقم که نوشته شده د وخت معین شی جشن بگیره. ٢٨ و امی روزا ره مردم باید یاد کنه و د تمام نسلها د هر خانوار، هر ولایت و هر شار برگزار کنه؛ و امی روزای «پوریم» هرگز باید از مینکل یهودیا از بین نروه و یادآوری شی د مینکل اولاده ازوا بند نشنه.

٢٩ اوخته ملکه استر دختر ابیحایل و موردخای یهودی قد تمام اختیاری که دشت امی خط دوم ره نوشته کد تا رسم «پوریم» ره تایید کنه. ٣٠ و خط ها د تمام یهودیای که د یگ صد و بیست و هفت ولایت

مَمْلَکَتِ خَشایارشاه بُود-و-باش دَشت و شامِلِ تورای صُلح-آمیز و
 آرامبخش بُود، رَبی شُد ③۱ تا امی دُو روزِ «پُوریم» ره دَ وختِ مُعین شی
 برگزار کنه، امُو رقم که موردِخای یهودی و مَلِکه اِستِر دَ بِلَه ازوا فرض
 قرار دَد و امُو رقم که اونا دَ بِلَه خودون خُو و دَ بِلَه اولادِه خُو مُقَرراتِ روزه
 گِرِفَتو و ناله-و-فرباد کدو ره فرض قرار دَد. ③۲ پس حُکمِ اِستِر امی
 مُقَرراتِ «پُوریم» ره تصدیق کد و دَ یگ کتاب ام نوشته شُد.

• ۱ ① خَشایارشاه دَ بِلَه سرزمین خُو دَ شُمُولِ باشنده‌های ساحل‌های
 دریا جَزیه قرار دَد. ② تمام کارای پُر‌قُدرت و قوی خَشایارشاه و بیانِ
 عَظَمَتِ موردِخای که چطُور پادشاه اُو ره بزرگ جور کد، دَ کتابِ تَوارِیخِ
 پادشایونِ ماد و فارس نوشته یه. ③ موردِخای یهودی بعد از خَشایارشاه
 نفرِ دوُمِ مَمْلَکَتِ بُود. اُو دَ مینکلِ یهودیا یگ مَرِدِ بزرگ بُود و برارونِ
 یهودی شی که تَعداد ازوا غَدِر کَلو بُود اُو ره دوست دَشت، چراکه اُو
 خُوبی قوم خُو ره طلب مُوکد و دَ خَیرِ تمامِ نسل خُو توره مُوگُفت.